

NÁZEV: Žákovské přezdívky jako součást školské jazykové komunikace

AUTOR: School children's nicknames as a part of the school language communication

KATEDRA: Katedra českého jazyka

ŠKOLITEL: doc. PhDr. Martina Šmejkalová, Ph.D.

ABSTRAKT

Disertační práce se zabývá přezdívkami žáků staršího školního věku z lingvistického a z lingvodidaktického hlediska. Přezdívky nahlížíme nejen jako jazykový prostředek realizace komunikačního aktu oslovení, resp. jako jazykový prostředek označující v komunikaci třetí osobu, ale také jako projev určité konkrétní komunikační strategie v rámci školní třídy. Z tohoto pohledu se přezdívám v kolektivu žáků dosud nikdo nevěnoval.

Jako výzkumnou metodu jsme použili dotazníkové šetření. Hlavní výzkum probíhal ve dvou fázích a jeho hlavním cílem byl 1.) popis a charakteristika 562 přezdívek žáků 8. tříd základních škol a tercií víceletých gymnázií z hlediska motivace jejich vzniku; a 2.) podrobná charakteristika 45 vybraných přezdívek z hlediska jejich fungování (vnímání a prožívání) ve školské jazykové komunikaci, a to z pohledu produktora (skupiny, kde přezdívka vznikla a kde se používá), recipienta (nositele přezdívky) a nezávislých hodnotitelů.

Sledovaný materiál nám umožnil vyslovit dílčí závěry o kvalitě jazykové kompetence žáků v závislosti na typu školy, kterou navštěvují.

KLÍČOVÁ SLOVA

lingvistika, antroponomastika, přezdívka, školní přezdívka, malá sociální skupina, výzkum